

Kaupunginhallitus

61 §

5.3.2018

§ 27

Länsimetron jatkeen tarkennetun hankesuunnitelman hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:

Harri Tanska, puh. 050 383 3209

etunimi.sukunimi@espoo.fi**Päätösehdotus**

Kaupunginhallitus

Valtuusto hyväksyy Länsimetron jatkeen hankesuunnitelman laajuus-, aikataulu- ja kustannusarviotarkennukset liitteiden mukaisesti.

Käsittely

Ennen asian käsittelyn aloittamista puheenjohtaja keskeytti kokouksen.

Kokouksen ollessa keskeytettynä valtuutetuille pidettiin esittely asiasta.

Vielä ennen asian käsittelyn aloittamista, esittelyjen jälkeen teknisen toimen johtaja Isotalo ja rahoitusjohtaja Konttas poistuivat esteellisinä (kuntalaki 97 § 1 - 2 mom. ja hallintolaki 28 § 1 mom. 5-kohta; Isotalo ja Konttas ovat Länsimetro Oy:n hallituksen jäseniä) valtuustosalista tämän ja seuraavan asian käsittelyn ajaksi.

Puheenjohtaja Kasvi valtuuston neuvottelutoimikunnan puheenjohtaja Vuornoksen kannattamana ehdotti, että tämä ja seuraava asia käsitellään siten, että keskustelu niistä käydään yhdessä, mutta varsinainen päätöksenteko pidetään erikseen kummastakin asiasta. Valtuusto hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksen.

Kilpi Simon Elon ym. kannattamana teki seuraavan hylkäysehdotuksen: 1

"Valtuusto päättää, että Länsimetron jatkon rakennustyöt lopetetaan ja että rakentamisorganisaatio puretaan käynnissä olevien ja jo sovittujen urakoiden tultua valmiiksi. Samalla valtuusto antaa kaupunginhallitukselle kehotuksen valmistella näin säästyvien n. 700-800 miljoonan investointien osalta kaupungin taloussuunnitelma valtuuston uudelleen käsiteltäväksi investointien, veroprosentin ja lainanoton tarkentamiseksi muuttuneen tilanteen johdosta."

Helenius ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Juvonen Lahtisen kannattamana teki seuraavan toivomusehdotuksen: 18

"Valtuusto toivoo, että länsimetron jatkeen rakentamistyön etenemisestä sekä erityisesti mahdollisten riskien sekä rakentamistyössä ilmaantuvien viivytysten tai kustannusten muuttumisesta tiedotetaan selkeästi ja oikea-aikaisesti valtuutetuille."

Juvonen Lahtisen kannattamana teki seuraavan toivomusehdotuksen: 19

"Valtuusto toivoo, että Espoossa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että Länsimetron jatkeen rakentamiseen liittyvissä kilpailuttamisissa ja ostoissa huomioidaan laatu ja erityinen osto-organisaatio osaaminen."

Juvonen Lahtisen kannattamana teki seuraavan toivomusehdotuksen: 20

"Valtuusto toivoo, että Länsimetron jatkeen etenemisestä tiedotetaan kuntalaisia oikea-aikaisesti."

Pursula Hertellin ym. kannattamana teki seuraavan toivomuksen: 15

"Valtuusto toivoo, että Espoonlahden ja Kivenlahden asemien rakennustyömaiden liikennejärjestelyt järjestetään mahdollisimman pian turvallisiksi ja asumista häiritsemättömiksi, ja ettei päivitetyn hankesuunnitelman mukainen metron jatkon valmistumisen lykkääntyminen viivästytä asemanseutujen käynnissä olevia rakennustöitä."

Niemi Vuornoksen ym. kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen: 17

"Metroasemien hankesuunnitelmissa ja -toteutuksissa mahdollistetaan hankkeet, joilla profiloidaan metroasemien alueista vetovoimaisia."

Nevanlinna Hopsun ym. kannattamana teki seuraavan toivomusehdotuksen: 24

"Valtuusto toivoo, että Kivenlahden aseman jatkosuunnittelun edetessä selvitetään, miten liityntäpysäköinnin hintaa saadaan laskettua."

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että Heleniuksen palautusehdotus on kannatuksen puutteessa rauennut ja esitti, että koska on tehty kannatettuja muutosesityksiä, jota ei voida yksimielisesti hyväksyä, on äänestettävä ja edelleen koska Kilven ehdotus käytännössä merkitsee asian hylkäämistä, se käsitellään muutosehdotuksista viimeisenä. Muutosehdotusten jälkeen käsitellään toivomukset, mikäli päätösehdotusta ei ole hylätty. Valtuusto hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan käsittelyjärjestysehdotuksen.

Äänestys Niemen ehdotuksesta 17

Puheenjohtaja ehdotti, että äänestyksessä ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Niemen ehdotusta, äänestävät ei. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

Äänestyksessä valtuusto 12 äänellä 41 ääntä vastaan, 22 äänestäessä tyhjää hyväksyi Niemen muutosehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Äänestys Kilven ehdotuksesta nro 1

Puheenjohtaja ehdotti, että äänestyksessä ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta Niemen ehdotuksella muutettuna, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Kilven ehdotusta, äänestävät ei. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

Äänestyksessä valtuusto 70 äänellä 3 ääntä vastaan, 2 äänestäessä tyhjää hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen muutettuna Niemen ehdotuksella. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen ehdotuksen tulleen äänestysten jälkeen hyväksytyksi Niemen ehdotuksella muutettuna.

Tämän jälkeen otettiin käsiteltäväksi toivomusehdotukset:

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Pursulan toivomusehdotus 15 hyväksyä yksimielisesti. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Juvosen toivomusehdotus 18 hyväksyä yksimielisesti. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Juvosen toivomusehdotus 19 yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta vastustettiin, puheenjohtaja totesi, että on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että äänestyksessä ne, jotka kannattavat Juvosen ehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka vastustavat sitä, äänestävät ei. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

Äänestyksessä valtuusto 36 äänellä 7 ääntä vastaan, 32 äänestäessä tyhjää hyväksyi Juvosen toivomusehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Juvosen toivomusehdotus 20 hyväksyä yksimielisesti. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Nevalinnan toivomusehdotus 24 yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta vastustettiin, puheenjohtaja totesi, että on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että äänestyksessä ne, jotka kannattavat Nevalinnan ehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka vastustavat sitä, äänestävät ei. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

Äänestyksessä valtuusto 43 äänellä 19 ääntä vastaan, 12 äänestäessä tyhjää hyväksyi Nevalinnan toivomusehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Valtuusto:

Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin seuraavalla lisäyksellä:

Metroasemien hankesuunnitelmissa ja -toteutuksissa mahdollistetaan hankkeet, joilla profiloidaan metroasemien alueista vetovoimaisia.

Lisäksi hyväksyttiin seuraavat toivomukset:

- Valtuusto toivoo, että Espoonlahden ja Kivenlahden asemien rakennustyömaiden liikennejärjestelyt järjestetään mahdollisimman pian turvallisiksi ja asumista häiritsemättömiksi, ja ettei päivitetyn hankesuunnitelman mukainen metron jatkon valmistumisen lykkääntyminen viivästytä asemanseutujen käynnissä olevia rakennustöitä.
- Valtuusto toivoo, että länsimetron jatkeen rakentamistyön etenemisestä sekä erityisesti mahdollisten riskien sekä rakentamistyössä ilmaantuvien viivytysten tai kustannusten muuttumisesta tiedotetaan selkeästi ja oikea-aikaisesti valtuutetuille.
- Valtuusto toivoo, että Espoossa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että Länsimetron jatkeen rakentamiseen liittyvissä kilpailuttamisissa ja ostoissa huomioidaan laatu ja erityinen osto-organisaatio osaaminen.
- Valtuusto toivoo, että Länsimetron jatkeen etenemisestä tiedotetaan kuntalaisia oikea-aikaisesti.
- Valtuusto toivoo, että Kivenlahden aseman jatkosuunnittelun edetessä selvitetään, miten liityntäpysäköinnin hintaa saadaan laskettua.

Liite

- 3 Länsimetron jatkeen tarkennettu aikatauluarvio 2/2018
- 4 Länsimetron jatke hankesuunnitelma Matinkylä-Kivenlahti
- 5 Länsimetron jatkeen tarkennettu kustannusarvio
- 6 LM2 Säästömahdollisuudet, Matinkylä-Kivenlahti 28.2.2018
- 7 Äänestyslistat § 27

Selostus

Valtuusto hyväksyi 11.6.2012 § 82 Länsimetron jatkeen Matinkylä-Kivenlahti hankesuunnitelman. Valtuusto päätti 24.2.2014 § 21 käynnistää metron rakentamisen välille Matinkylä-Kivenlahti. Kaupunginhallituksen konsernijaosto 23.10.2017 § 25 merkitsi tiedoksi Länsimetron ensimmäisen vaiheen erityistilintarkastuksen ja päätti, että sen johtopäätökset ja näkökulmat huomioidaan ja toimeenpannaan Länsimetrohankkeen II-osan hankesuunnitelmassa sekä toteutuksessa.

Länsimetron jatkeen hankesuunnitelma on laadittu vuosien 2011-2012 aikana. Hankesuunnitelma perustui sen hetkisiin Länsimetron ensimmäisen vaiheen suunnitelmaratkaisuihin, aikatauluarvioihin ja kustannusarvioihin. Länsimetron ensimmäisen vaiheen rakennusurakoita ei tuossa vaiheessa ollut kilpailutettu ja louhintaurakat olivat vielä kesken. Hankesuunnitelmassa kustannukset oli sidottu lokakuun 2011 maarakennuskustannusindeksiin, jonka pisteluku 10/2011 oli 130,80 (2005=100). Rakentamispäätöksen tekohetkellä indeksi oli noussut tasolle 11/2013 136,7, johon kustannukset sidottiin. Tarkennetun hankesuunnitelman kustannusarvio on laadittu marraskuun 2017

hintatasolla, jolloin maanrakennuskustannusindeksi oli 11/2017 136,6, eli käytännössä sama kuin rakentamispäätöksen kustannusarviossa.

Länsimetron ensimmäisen vaiheen valmistuttua ovat sen lopulliset viranomaisvaatimukset, suunnitelmaratkaisut, valmistumiseen ja käyttöönottoon tarvittu aika sekä kustannustietous käytettävissä jatkeen toteuttamista varten. Länsimetron jatkeen toteutussuunnitelmat ovat valmistumassa ja suunnitteluratkaisut ovat tiedossa. Lisäksi on käynyt selväksi, että Länsimetron ensimmäisen vaiheen rakennuttamisorganisaatio on ollut liian pieni. Tämän havainnon ovat vahvistaneet myös hankkeen ulkopuoliset asiantuntijaselvitykset. Näiden tietojen perusteella Länsimetron jatkeen hankesuunnitelmaa on tarkennettu kustannusarvion ja aikataulun osalta. Lisäksi hankkeen laajuutta Kivenlahden kääntöraiteen sekä asemien kattojen verkotuksen osalta hieman kasvatetaan. Tarkennettu hankesuunnitelma tuodaan nyt päätettäväksi.

Konsernijaoston 23.10.2017 § 25 mukaisesti II-vaiheen hankesuunnitelman tarkistusta tehtäessä kiinnitetään erityistä huomiota tavoitteen realistiseen asettamiseen, prosessin johtamisenvarmistamiseen sekä huolelliseen hankkeen etenemisen seurantaan ja riskeihin varautumiseen.

Länsimetron jatkeen toteutustilanne

Länsimetron jatkeen toteuttaminen on siinä vaiheessa, että työtunneleiden, metrotunneleiden, pystykuilujen ja asemien sekä Sammalvuoren varikon louhintatyöt ovat alkuvuoden 2018 aikana valmistumassa. Sammalvuoren varikon rakennusurakka on käynnistynyt. Näiden työvaiheiden toteutuneet kustannukset ovat olleet vuonna 2012 hyväksytyn hankesuunnitelman kustannusarvion mukaisia tai alittaneet sen. Louhintatyöt ovat edenneet vuonna 2014 tehdyn rakentamispäätöksen mukaisessa aikataulussa ja valmistuivat pääosin vuoden 2017 aikana. Länsimetron jatkeen tähän mennessä (1/2018) toteutuneet kustannukset ovat 259 miljoonaa euroa ja sidotut kustannukset 355 miljoonaa euroa. Hankesuunnitelman tarkistamisen muutokset kustannusarvioissa ja aikataulussa koskevat työvaiheita, joita ei vielä ole kilpailutettu tai aloitettu.

Länsimetro Oy on käynnistänyt Matinkylä-Kivenlahti ratatunnelin ja pystykuilujen rakennusurakan kilpailutuksen ja tarjoukset siitä saadaan alkuvuoden 2018 aikana. Asemien rakennusurakoiden suhteen suunnitelmat ovat valmistumassa ja valmiudet urakkakilpailujen käynnistämiseen ovat hyvät.

Aikataulu

Länsimetron ensimmäisen vaiheen erityistilintarkastuksen perusteella *aikataulun seuranta ei rakentamisen loppuvaiheessa ollut riittävää, aikatauluriskien toteutumista ei ole tunnistettu ja käyttöönottoa edeltävän vaiheen laajuus ei ole ollut tiedossa. Tiukkaa tavoiteaikataulua käytettiin projektissa johtamisen välineenä ja suuressa hankkeessa haluttiin pyrkiä*

käyttöönottoon niin pian kuin se oli teknisesti mahdollista, lisäksi käyttöönoton yksityiskohtainen suunnitelma on puuttunut.

Ensimmäisen vaiheen kokemusten perusteella Länsimetron jatkeen aikataulu on päivitetty merkittävästi. Peräkkäisten työvaiheiden limityksistä on negatiivisten kokemusten perusteella luovuttu, käyttöönottoon on varattu ensimmäisen vaiheen kokemuksiin perustuva riittävä aika ja aikatauluun on sisällytetty riskivaroja. Tarkennetun hankesuunnitelman mukaan Länsimetron jatkeen luovutus operaattorille tapahtuu vuoden 2023 aikana.

Asemien muutokset ja tarkennukset

Suunnitelmaratkaisujen suhteen keskeisin muutos hyväksytyyn hankesuunnitelmaan on asemien pinta-alojen kasvaminen 9,3 %:lla (88 049 m² → 96 201 m²) ja samalla asemien tilavuuden kasvaminen 11,3 %:lla (433 338 m³ → 482 301 m³). Ensimmäisen vaiheen kokemusten ja viranomaisvaatimusten perusteella asemien tiloja on jouduttu kasvattamaan, jotta ne olisivat turvallisempia sekä paremmin toimivia, rakennettavia ja huollettavia. Osalla asemista on maanpäällisiä toimintoja siirretty tunnelitiloihin, jotta niiden maankäyttöä rajoittavia ja kaupunkikuvallisia vaikutuksia saataisiin pienennettyä. Ensimmäisen vaiheen erityistilintarkastuksen perusteella *sen asemien pinta-alojen kasvun keskeisiä syitä olivat teknisten järjestelmien tilantarpeen kasvu noin puolella, korvausilman tarpeen kasvaminen sekä esteettömyyden parantaminen hankesuunnitelmaan verrattuna.*

Kustannusarviota laadittaessa Länsimetron jatkeen hankesuunnitelman asemien keskimääräinen neliöhinta oli noin 2 600 euroa/m². Hinta perustui Länsimetron ensimmäisen vaiheen kustannusarvioon, eikä toteutumatietaa vielä ollut käytettävissä. Länsimetron ensimmäisen vaiheen toteutunut asemien keskimääräinen neliöhinta on ollut noin 5 000 euroa/m². Keskimääräinen neliöhinta on muodostunut louhinnasta 1 020 euroa/m², rakennustöistä 2 720 euroa/m², talo- ja turvatekniikasta 990 euroa/m² sekä tasonvaihtolaitteista 270 euroa/m².

Länsimetron jatkeen hankesuunnitelmassa Espoonlahden bussiterminaali oli suunniteltu toteutettavaksi katuterminaalina Espoonlahdenkadulla tai erillisenä kylmänä terminaalina, jonka kustannusarvio liikennejärjestelyineen oli 4 milj. euroa. Valtuuston 13.6.2016 hyväksymän Espoonlahden keskuksen asemakaavan muutoksen mukaisesti bussiterminaali on integroitu Lippulaivan kauppakeskukseen liittyvään asuin-, liike ja toimistorakennusten korttelialueeseen ja toteutuu lämpimänä tilana. Vastaava ratkaisu toteutuu Matinkylän metroasemalla ja bussiterminaalissa. Integroidun bussiterminaaliratkaisun kustannusarvio on noin 25 milj. euroa.

Soukan metroaseman läntisen sisäänkäynnin rakentamisen aikataulu on siirtynyt sen kohdalla olevan liikerakennuksen lunastuksen viiveiden vuoksi. Tämän vuoksi louhintoja tuolla kohdilla ei ole voitu tehdä aseman louhintaurakan osana vaan ne tulevat tehtäväksi myöhemmin. Muutoksesta aiheutuu 1,5 milj. euron lisäkustannusvaraus.

Maankäyttö metroasemien päällä tulee muuttumaan merkittävästi nykyisestä ja kaavoitus on Espoonlahtea lukuun ottamatta kaikkien asemien kohdalla vielä käynnissä. Jotta metrotunnelin aiheuttamat rajoitukset tulevalle rakentamiselle olisivat mahdollisimman vähäiset, ehdotetaan asemien kattoja verkotettavaksi. Verkotus helpottaa asemien yläpuolisten louhintatöiden suorittamista ja pienentää niiden aiheuttamaa riskiä metrolienteelle. Verkotuksen kustannusarvio Finnoon, Kaitaan, Soukan ja Kivenlahden metroasemille on yhteensä 3,9 milj. euroa.

Asemien, bussiterminaalien ja liityntäpysäköintien vuoden 2012 hankesuunnitelman kustannusarvio oli 11/2013 hintatasossa 321 milj. euroa. Pinta-alojen, yksikköhintojen ja bussiterminaaliratkaisun huomioiden tarkennettu kustannusarvio on 592 milj. euroa.

Metrotunneli

Kivenlahden kääntöraiteen hankesuunnitelman mukaista ratkaisun toimivuutta on suunnittelun yhteydessä mallinnettu metroa operoivan HKL:n toimesta. Mallinnuksen perusteella kääntöraiteita esitetään pidennettäväksi noin 80 metrillä. Pidennys vähentää mahdollisten junien teknisten vikojen vaikutuksia muuhun liikenteeseen. Pidennyksen kustannusarvio on noin 6 milj. euroa.

Metrotunnelin louhinta on toteutunut hankesuunnitelman kustannusarvion mukaisena ja suunnitellussa aikataulussa. Metrotunnelin kustannusarviota ovat nostaneet ensimmäisen vaiheen toteutuman perusteella rata- ja ratasähköistystyöt sekä kääntöraiteen pidennys. Metrotunnelin kustannusarvio vuoden 2012 hankesuunnitelmassa oli 11/2013 hintatasossa 173 milj. euroa. Metrotunnelin tarkennettu kustannusarvio on 193 milj. euroa.

Hankeosien tarkennettu kustannusarvio

Länsimetron jatkeen hankeosien kustannusarvio oli 11/2013 hintatasossa 640 milj. euroa. Edellä mainittujen tekijöiden johdosta hankeosien tarkennettu kustannusarvio on kohonnut 930 milj. euroon.

Suunnittelu, rakennuttaminen ja arvaamattomat kustannukset

Suunnittelun ja rakennuttamisen kustannukset sekä arvaamattomiin kustannuksiin varautuminen Länsimetron jatkeen hankesuunnitelmassa perustui Länsimetron ensimmäisen vaiheen kustannusarvioon.

Konsernijaoston 23.10.2017 § 25 mukaisesti *suunnittelussa käytetään osaavia konsultteja, jos kaupungin oma osaaminen ei ole riittävää tai oman henkilöstön palkkaamiseen ei ole pysyvää tarvetta. Metrokäytävän suunnitteluresursseja ja toimenpiteiden valmisteluresursseja vahvistetaan. Tavoitteena on koko metrokäytävän ja etenkin II-vaiheen saaminen niin korkeatasoiseksi, että kasvu- ja kehityskäytävään tehtävät julkiset ja yksityiset investoinnit tuottavat strategian mukaisesti asukas- ja asiakaslähtöisesti ja kumppanuustoimintana tavoiteltavat laadukkaat*

tulokset. Länsimetron ensimmäisen vaiheen kokemusten perusteella suunnittelun kustannusarviota on korotettu 7 prosentista 8,7 prosenttiin (45 milj. euroa → 81 milj. euroa).

Ensimmäisen vaiheen erityistilinpäätöksen perusteella *metroyhtiöllä on ollut vähän resursseja yksityiskohtaiseen talouden ja aikataulun seurantaan, rakentamisen valvontaan ja riskien hallintaan, mikä johti rakennuttajakonsultin vahvaan rooliin valvonnassa. Vastuu hankkeesta on kuitenkin tilaajalla, vaikka toteutus olisi suurelta osin ulkoistettu. Hankkeen edetessä ja monimutkaistuessa aikataulun ja kustannusten valvontaan ei ole kuitenkaan lisätty yhtiössä resursseja. Metron ensimmäisen vaiheen kokemusten perusteella jatkovaiheen organisaatiota on merkittävästi kasvatettu ja lisätty muun muassa projektijohtamisen sekä riskienhallinnan resursseja. Yhteistyötä rakennuttajakonsultin kanssa on lisätty ja projektia johdetaan yhteisistä toimitiloista.* Tehtyjen toimenpiteiden lisäksi rakennuttamisen kustannuksiin vaikuttaa hankkeen aikataulun pidentyminen, näiden johdosta rakennuttamisen kustannusarviota on korotettu 7,5 prosentista 9,5 prosenttiin (48 milj. euroa → 88 milj. euroa).

Suunnitelmien valmiusasteen parannuttua yli 90 %:n ja louhintatöiden jo pääosin valmistuttua arvaamattomien kustannusten varausta on voitu alentaa 10,0 prosentista 6,0 prosenttiin (68 milj. euroa → 60 milj. euroa).

Länsimetron jatkeen tarkennettu kustannusarvio

Länsimetron jatkeen hankesuunnitelman kustannusarvio oli rakentamispäätöksen tekohetkellä (maku 11/2013 136,7) 801 milj. euroa.

Jatkeen tarkennettu kustannusarvio perustuu ensimmäisen vaiheen kustannusten toteutumatietoihin. Konsernijaoston 23.10.2017 § 25 mukaisesti *hankkeen kustannusarvion ylittymisen tai aikatauluviivästysten lisäksi ei kuitenkaan ole esitetty, että Länsimetroa olisi voinut toteuttaa edullisemmin. Ylitykset ovat perustuneet muihin seikkoihin ja kansainvälisessä vertailussa metron kustannukset ovat edelleen alhaiset.*

Länsimetron jatkeen tarkennettu kustannusarvio on 1 159 milj. euroa (maku 11/2017 136,6).

Suunnitelman karsimismahdollisuudet

Länsimetron jatkeen toteutussuunnittelussa on tehty lukuisia ratkaisuja, jotka ovat pienentäneet kustannuksia.

Tehtyjen suunnitelmaratkaisujen lisäksi on tarkasteltu myös muita säästömahdollisuuksia. Finnoon asemaa olisi mahdollista karsia (noin 12 milj. euroa) jättämällä Finnoonsillan sisäänkäynti rakentamatta. Kivenlahden asemasta olisi mahdollista jättää itäinen sisäänkäynti pois (noin 3,6 milj. euroa). Pintamateriaalien halpuuttamisella Länsimetron ensimmäiseen vaiheeseen verrattuna olisi saavutettavissa yhteensä noin 10 milj. euron säästö.

Konsernijaoston 23.10.2017 § 25 mukaisesti *tavoitteena on koko metrokäytävän ja etenkin II-vaiheen saaminen niin korkeatasoiseksi, että kasvu- ja kehityskäytävään tehtävät julkiset ja yksityiset investoinnit tuottavat strategian mukaisesti asukas- ja asiakaslähtöisesti ja kumppanuustoimintana tavoiteltavat laadukkaat tulokset.*

Laadukkaan lopputuloksen varmistamiseksi suunnitelmaa ei esitetä karsittavaksi.

Riskit

Hankesuunnitelmassa ja rakentamispäätöksessä kustannukset oli sidottu maarakennuskustannusten kokonaisindeksiin, joka on vaihtelun jälkeen käytännössä samalla tasolla 11/2017, kun rakentamispäätöksen teko hetkellä 11/2013. Ensimmäisen vaiheen rakentamisen yhteydessä on todettu, että indeksivalinta ei ole kuvannut metrourakoiden todellista markkinatilannetta. Maarakennuskustannusten kokonaisindeksin mukaista työtä on ollut vain noin 5 % Länsimetron rakennustyöstä eli päällysrakenneurakat. Kustannuksiltaan merkittävin osa ensimmäisen vaiheen rakentamisesta on ollut erittäin vaativaa talonrakennus- ja talotekniikkatyötä.

Länsimetron jatkeen maanrakennustyöt ovat pitkälti valmistuneet tai valmistumassa ja kustannusarvio esitetään jatkoseurannassa sidottavaksi rakennuskustannusindeksin kokonaisindeksiin rki 2005=100, jonka pisteluku marraskuussa 2017 oli 125,8.

Länsimetron jatkeen kustannusarvion pitävyyden suurimman riskin aiheuttaa talonrakennuksen suhdannetilanne. Markkinoiden edelleen kuumeneminen voi edelleen nostaa kustannuksia, mutta toisaalta markkinatilanteen hiljeneminen voisi mahdollistaa kustannusarvion alittumisen.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 5.3.2018 § 61

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Jukka Mäkelä

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy Länsimetron jatkeen hankesuunnitelman laajuus-, aikataulu- ja kustannusarviotarkennukset liitteiden mukaisesti.

Käsittely

Olli Isotalo, Ari Konttas, Jyrki Kasvi ja Timo Kuismin poistuivat esteellisinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. (Hall 28 § 5-kohta)

Kilpi teki seuraavan muutosehdotuksen:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto päättää lopettaa Länsimetron jatkon rakennustyöt ja että rakentamisorganisaatio puretaan käynnissä

olevien ja jo sovittujen urakoiden tultua valmiiksi. Samalla kaupunginhallitus antaa kehotuksen valmistella näin säästyvien n. 700-800 miljoonan investointien osalta valtuuston uudelleen käsiteltäväksi kaupungin taloussuunnitelma investointien, veroprosentin ja lainanoton tarkentamiseksi muuttuneen tilanteen johdosta.

Aaltonen puheenjohtajan kannattamana teki seuraavan lisäsehdotuksen: Kaupunginhallitus edellyttää, että Länsimetron jatke tulee toteuttaa niin, että Kivenlahden pääteasema mahdollistaa teknisesti jokaisen junavuoron ajamisen Kivenlahteen/Kivenlahdesta.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi Kilven muutosehdotuksen raukeavan kannattamattomana.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Aaltosen lisäsehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Kaupunginhallitus

1
ehdottaa, että valtuusto hyväksyy Länsimetron jatkeen hankesuunnitelman laajuus-, aikataulu- ja kustannusarviotarkennukset liitteiden mukaisesti.

2
edellyttää, että Länsimetron jatke tulee toteuttaa niin, että Kivenlahden pääteasema mahdollistaa teknisesti jokaisen junavuoron ajamisen Kivenlahteen/Kivenlahdesta.

Tiedoksi